

Niet te missen

Meezingen!

We hebben vorig jaar de proef op de som genomen: het meezingfamilieconcert in het Concertgebouw was ontzettend leuk. De liedjes uit het liedboekje met cd, dat we vooraf ontvingen, zingen we nog steeds. Dit keer mogen we meezingen over dieren met Céline Purcell en het Farkas Quintet Amsterdam. In het pinksterweekend, reserveer en oefen nu alvast.

www.concertgebouw.nl/kinderconcerten

Jungle

Op een bijeenkomst van het bezoekerscentrum Amsterdamse Bos kunnen kinderen zondagmiddag onder leiding van Bart de Koning leren hoe je moet overleven in de jungle. Bijvoorbeeld over boomstammen balanceren, een hut bouwen en meer. Verder schilderijen maken van modder, blaadjes en bloemen. Wel aanmelden.

www.amsterdamsebos.nl

Nooit meer vergaderen!

Vergaderingen zijn afgeschaft en er is een evenementenbureau. Basisschool De duiventil van directeur Jaap Muurling in Hoorn won onlangs weer een innovatieprijs. 'Wij willen een voorbeeld voor anderen zijn.'

MARIEKE MONDEN

De duiventil wordt door het ministerie van Onderwijs gezien als voorbeeld van een innovatieve school die de werkdruk goed weet te verlagen. Hoe groot was die druk?

"In het onderwijs zie je mensen tegen de tijd dat het bijna vakantie is, op hun wenkbrauwen lopen. De dag zit van half acht, acht uur tot kwart over vijf mudjevol. Daar word je als directeur ook wel eens moe van."

Wat kost behalve lesgeven zoveel tijd? "Vergaderen. Over kerst, sinterklaas, carnaval en onderwijsinhoudelijke zaken. En dan zijn er natuurlijk oudergesprekken waar notities van moeten komen. De administratie van het leerlingvolgsysteem hou je bij. Er moet werk nagekeken worden, lessen moeten worden voorbereid. Het is niet zo dat er leerkrachten om kwart over drie naar huis kunnen."

En toen was u het zat en besloot de vergaderingen te schrappen...

"Twee jaar geleden hakte ik de knoop door. Ik stelde mij voor dat ik nooit meer een agenda ging schrijven en nooit meer naar een vergadering zou gaan. Dat is in de praktijk natuurlijk niet helemaal gelukt, maar wel bijna."

"Ik heb tegen collega's gezegd: Je kent je eigen talenten. Wie wil samenwerken met een ander, gaat bij elkaar zitten in een miniteam. Ze mogen ook experimenteren in de klas. Wat ze doen moeten ze doorgevoeren voor de wekelijkse teammemo. Eén keer in de acht weken hebben we nog een teambijeenkomst en

daar bepalen we of geslaagde experimenten schoolbeleid worden."

Kennelijk bevalt het?

"Het was natuurlijk spannend. Pakken de teamleden het op? Maar het is direct losgegaan. Collega's informeren elkaar, overleggen. Ik had materiaal voor muziek aangeschaft. Vroeger zou ik dat in een vergadering introduceren, maar wij hebben een leerkracht die veel om muziek geeft. Zij heeft een plan geschreven en leraren geven elkaar eens in de zoveel tijd muzikles om elkaar op ideeën te brengen. Ik hoef niet meer in een vergadering te leuren, ik ga op het talent van onze mensen af."

Hoe houd je de boel bij elkaar?

"We hebben één teamleider die aan leerkrachtbegeleiding en coaching doet, de ander bewaakt de rode draad in methodes en beleid. Nieuwe methodes zoeken we nog wel met zijn allen uit, bijvoorbeeld op een studiedag. En uiteraard leg ik als directeur nog steeds klassenbezoeken af."

"Maar weet je, de teamleden zijn de professionals. Als je ze ruimte en vertrouwen geeft, komen medewerkers in hun kracht te staan. Dan willen ze leren, doen waar ze goed in zijn. Dan zie je dat ze het plezier terugkrijgen."

Volgens het ministerie helpt u het lerarentekort oplossen.

"Ik win op jaarbasis 480 uren, maar dat is buiten schooltijd. Wat dat betreft helpt het niet, maar het wordt wel een mooier vak. Die vergadercultuur – je voelt de energie al wegtrekken als je het woord uitspreekt – is bij ons weg. Leerkrachten zijn baas in eigen klas, maar ze voelen zich veel meer verantwoordelijk voor de hele school."

Een andere belangrijke innovatie is de komst van het 'Duivenementenbureau'. Wat is dat?

"De werkdruk werd ook verhoogd door kerst, sinterklaas en de fancy fair. Het zijn allemaal evenementen die leuk zijn en we organiseren ze samen met de ouderaad, maar voordat iets als carnaval op poten staat, kost het leerkrachten toch vier keer een uur overleg. In die tijd kun je niet met onderwijsinhoudelijke zaken bezig zijn."

"Een ouder uit de ouderaad is de evenementen tegen een kleine ver-

goeding gaan coördineren. Zij zoekt de ouders die kunnen helpen, zorgt voor de chips en de limonade, maar bedenkt ook nieuwe dingen. Met Palmpasen brachten kinderen altijd de palmpaasstokken naar bejaarden, maar zij heeft nu eens gezorgd dat de ouderen hier kwamen. Dat hoort ook bij onze school; wij willen de jaarlijkse vieringen steeds op een andere manier doen."

Zij is vier uur in de week in dienst. Waar betaalt u dat van?

"Wij hebben vijfduizend euro verdiend met een wedstrijd van de Onderwijsinspectie, een initiatief van de overheid om van leerkrachten ideeën te horen om het onderwijs beter en aantrekkelijker te maken. Toen wij gingen brainstormen, kwamen hier een ideeën los, geweldig! Ik wilde zo'n evenementenbureau oprichten, maar ik mocht niet meedoen omdat ik geen leerkracht was. Een docent heeft het voorstel toen ingebracht en daarmee hebben we gewonnen. Als het geld op is, betalen we het uit ons personeelsbudget. Want de tijd die vrijkomt bij docenten kunnen zij in de klas, en dus in de kwaliteit van het onderwijs, steken. Er zijn hier toen trouwens drie prijzen gewonnen."

Wat is er nog meer voor nieuws bedacht op school?

"We hebben Alert bedacht, een manier om in het leerlingvolgsysteem via een kleurcode gelijk duidelijk te maken welk materiaal een kind met een bepaald probleem nodig heeft. En het andere idee was opleiden in de school, we wilden het aantrekkelijker voor stagiairs maken om bij ons te komen."

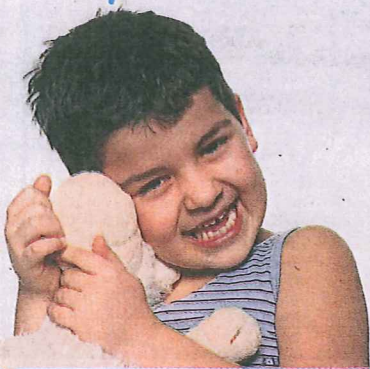
"We doen nu naast rapport-

'Leerkrachten zijn baas in eigen klas en vrij om te experimenteren'

gesprekken ook twee keer per jaar oudergesprekken met het kind erbij. Een docent wilde dat gaan proberen, anderen haakten aan. Uiteindelijk na een teammeeting is het schoolbeleid geworden. Vroeger zag iedereen er tegenop. Maar

ADVERTENTIE

Haal de nieuwe Tipkrant

Kijk voor adressen op
www.positiefopvoeden.nl

Schipbreuk

In het ruim van het VOC-schip Amsterdam worden weer jeugdvoorstellingen gehouden. De voorstelling *Schipbreuk* wordt elke zondag tussen 12.00 en 17.00 uur gespeeld. De voorstelling is in de geest van Bontekoe, maar in de vorm van een stripverhaal dat tot leven komt. Scheeps-Theater, met professionals en stagiairs van het ROC, speelt het stuk.

www.scheepvaartmuseum.nl

Portret

We kunnen er niet vaak genoeg op wijzen: de leuke workshops die Amsterdamse musea er voor kinderen op nahouden. Elke woensdag, zaterdag en zondag is in het Rijksmuseum de workshop 'wat ben jij voor portret?' Na een rondleiding langs portretten uit de zeventiende eeuw maken de deelnemers hun eigen portret.

www.rijksmuseum.nl

Jaap Muurling, directeur van De duiventil, heeft een hekel aan het woord 'vergadercultuur'. 'Als je het uitspreekt, voel je de energie al wegtrekken.'

FOTO JAN VAN BREDA

nu, het is één groot feest."

"Op het moment zijn we ook bezig met een trainingsboekje voor andere scholen. Daar krijgen we geen geld voor, maar ik ben ervan overtuigd dat ons beleid op iedere school kan werken, ook in het voortgezet onderwijs. Het is mijn drive om het door Nederland te verspreiden."

De andere scholen die voorbeeldprojecten zijn geworden, zochten de oplossing voor het lerarentekort veelal in ICT. Ziet u daar mogelijkheden? "We willen de website nog meer voor de samenwerking en admini-

'Over tien jaar geeft de meester instructies via internet'

stratie gebruiken. En ik zou meer mininotebooks in school willen." "Eigenlijk vind ik het digitale schoolbord nu al achterhaald. Wat mij betreft kunnen alle methodenboeken eruit. Ik zie kinderen nog veel te lang naar een docent kijken

die iets uitlegt. En die leerkrachten moeten alle niveaus van de kinderen te veel zelf uitvlooien. Met de computer kan de kwaliteit van onderwijs weer een schot omhoog krijgen."

Hoe ziet u de school over tien jaar?

"Dat wordt helemaal verrassend. Ik denk dat kinderen dan regelmatig inloggen vanuit huis. Dat instructies door leerkrachten via internet worden gegeven. Schoolgebouwen zijn nog steeds open, maar vooral voor het sociaal-emotionele component, om elkaar te ontmoeten."

"Ik ben met de school naast ons

fundamenten aan het leggen voor een systeem waarin de school open is van zeven tot zeven. Dan haal je opvang, sport en cultuur de school in. Het onderwijs wordt anders, maar wel erg leuk. Nu ben je nog tussen half negen en drie uur met 25 kinderen tegelijk bezig. In de toekomst kun je met veel kleinere groepjes werken. Kinderen kunnen meer zelf doen."

Hoe komt het dat er op uw school zoveel wordt vernieuwd?

"Ik werk hier tien jaar. De eerste vijf jaar waren niet leuk. Ik zat ook totaal niet goed in mijn vel. We heb-

ben een adviesgroep binnengehaald om tot een professionele cultuur te komen. Door de training hebben we alle koppen dezelfde kant opgekregen. Onze missie en visie is ook werkelijk door het hele team vastgesteld. Bij ons staat op papier dat leraren mogen experimenteren. En ze praten nu niet meer over een ander, maar ze gaan naar elkaar toe als er iets is. Als collega's gaan roddelen, slurpt dat energie. Dat soort zaken is helemaal weg. En wij krijgen de ruimte van het bestuur. Dat is lang niet overal zo."

De duiventil: www.duiventilhoorn.nl